

Drie Stolpersteine onthuld in Boskoop: 'verankerd in herinnering'

BOSKOOP – Het was een gure herfstdag, afgelopen zaterdag, toen in Boskoopse trottoirs drie Stolpersteine – ook wel struikelstenen genoemd – geplaatst werden. Ze houden de herinnering levend aan Joodse inwoners van Boskoop die tijdens de Tweede Wereldoorlog omkwamen in concentratiekampen. De Stolpersteine met hun namen zijn niet alleen verankerd in Boskoops plaveisel, maar ook in onze collectieve herinnering."

Stolpersteine zijn een initiatief van de Duitse kunstenaar Gunter Demnig.

Iedere Stolperstein bevat de naam van een slachtoffer van de naziterreur, met daarbij zijn of haar geboortedatum, de datum van deportatie en de datum waarop het slachtoffer is vermoord in de vernietigingskampen, of aan ziekte en ontbering is bezweken tijdens de deportatie of in de kampen.

62 Stolpersteine

De drie Stolpersteine die in Boskoop geplaatst zijn, maken deel uit van in totaal 62 Stolpersteine die door de Stichting Herdenking Joodse Ver-

volgungsslachtoffers in heel Alphen aan den Rijn worden geplaatst.

'De stenen houden de herinnering levend aan Joodse inwoners'

De eerste steen die werd aangebracht was voor David de Miranda bij zijn voormalige woonhuis op Reijerskoop 89. De tweede steen is geplaatst vóór Rozenlaan 23. Hier woonde de student Frits Hillel van Hertzfeld op kamers bij de conciërge van de Rijkstuin-

bouwschool. De derde en laatste steen is ter nagedachtenis aan Marianne Hamburger, de dochter van dokter Hamburger, geplaatst bij haar voormalige woonhuis, Burgemeester Colijnstraat 60.

Dankbaar en ontroerd

Voor de plaatsing van de laatste steen waren verschillende leden van de families Hamburger en Nawijn naar Boskoop gekomen, kinderen van Mariannes broer Bert en zus Ella.

Zij toonden zich dankbaar en ontroerd, toen het steentje voor hun tante, die zij niet gekend hebben, werd onthuld.

Gedicht

De medewerkers van de gemeente plaatsten de steentjes vlot en bekwaam. Bij iedere steen droeg Gé Vaartjes een gedicht voor dat was gerelateerd aan de jodenvervolgving en vertelde hij iets over de omgekomen persoon die op de Stolperstein wordt genoemd.

'Niet alleen verankerd in Boskoops plaveisel, maar ook in onze collectieve herinnering'

■ Mevrouw De Jong legt een roos bij de eerste steen. (FOTO: ALBERT BREMER)

Na afloop van de plaatsing van het laatste steentje trok het gezelschap naar Het Keldertje, waar de families Hambur-

ger en Nawijn nog lang bleven napraten over de bijzondere dag. Jaap Nawijn sprak een dank-

woord namens de familie van Marianne Hamburger.

Terreur

Gé Vaartjes hield een toespraak over Boskoop in oorlogstijd, die hij besloot met: "De as van de kampslachtoffers is verwaaid naar onbekende windstreken, maar het uitspreken van hun namen in 2021 maakt deze slachtoffers van terreur en discriminatie onvergankelijk. En de Stolpersteine met hun namen zijn vanaf vandaag niet alleen verankerd in Boskoops plaveisel, maar ook in onze collectieve herinnering".

■ De Stolpersteine worden geplaatst. (FOTO: ALBERT BREMER)

■ Een compilatiefoto van alle geplaatste stenen. (FOTO: ALBERT BREMER)